

Záver 1. ročníka Petržalskej super školy bol opäť úspešný

(27.05.2014; Obecné noviny; č. 21-22, s. 17; sš)

Do prvého ročníka sa zapojilo 2515 žiakov druhého stupňa **petržalských** základných škôl. Takmer stovka šiestakov, siedmakov a ôsmakov vypracovala vynikajúce projekty a svoje práce prezentovali pred špičkovými vedcami na zámku v Smoleniciach, kde si prevzali aj hodnotné ceny od Slovenskej akadémie vied a mestskej časti **Bratislava-Petržalka**.

Pilotný nultý ročník super školy v školskom roku 2012/2013 v najväčšej **bratislavskej** mestskej časti - **Petržalke** - sa stretol s pozitívnymi ohlasmi nielen zainteresovaných, teda učiteľov, žiakov a prednášajúcich, ale aj verejnosti. Z tohto dôvodu sa predseda Slovenskej akadémie vied Jaromír Pastorek a starosta mestskej časti **Bratislava-Petržalka Vladimír Bajan** dohodli na pokračovaní projektu zameraného na zvýšenie záujmu o vedu u detí. Tento projekt je reakciou na dlhodobú požiadavku zo strany základných škôl venovať zvýšenú pozornosť získavaniu nových informácií v rámci regionálneho vzdelávania. Projekt je výnimočný tým, že prednášky sú určené všetkým žiakom bez rozdielu. Mottom **Petržalskej** super školy je preto "Veda nie je nuda!" Vedecké, kritické uvažovanie je v dnešnej dobe nevyhnutnosťou na všetkých kľúčových pozíciách nielen vo vede.

Šesť hlavných prezentácií v prvom ročníku si žiaci vypočuli v Dome kultúry Zrkadlový háj, kde špičkoví svetoví vedci zo Slovenska vysvetľovali problematiku viac ako štyrom stovkám žiakov naraz. Hosťom úvodnej prednášky bol dr. Dušan Chorvát z Medzinárodného laserového centra, ktorý super školu otvoril veľkolepo - usporiadal pre žiakov nádhernú laserovú šou, ktorú prepojal s vysvetlením fungovania laserov a predstavil im fotoniku ako zaujímavú vedu. Dr. Zuzana Kusá (Sociologický ústav SAV) prišla na prednášku skromne, na bicykli a prednáškou dala vzťahom medzi ľuďmi konkrétny, vedecký a poučný zmysel. Vyžiadaná najmladší prednášajúci dr. Daniel Nagaj (Fyzikálny ústav SAV) s témou "Z čoho sa skladá svet" využil svoje dirigentské skúsenosti a plne si podmanil publikum, ktoré ho takmer bez dychu sledovalo a spolu s ním skladali a rozkladali svet. Dr. Fedor Gömöry (Elektrotechnický ústav SAV) prednášal nielen o svojom najvýznamnejšom objave neviditeľného plášt'a, ale aj o spravodlivosti, ktorú demonštroval na hmatateľnom prípade levitácie. Aj v tomto prípade bola prednáška názorná a poučná, takže mnohým žiakom sa nechcelo odísť a ich otázky nemali konca. Žiaci nikde nevideli tolko slnka a tak zblízka ako v priestore DK Zrkadlový háj. Dr. Vojtech Rušín (Astronomický ústav SAV) ukázal najmodernejší výskum našej najbližšej hviezdy púťavou formou plnou akcie a pohybu. Pomyselný "školský rok" uzavrel ukážkou expedičného života a naj- modernejšieho výskumu evolúcie otec podujatia dr. Peter Vršanský (Geologický ústav SAV), na ktorého sa žiaci po skončení prednášky doslova vrhli, aby si mohli pozrieť najväčší kus jantáru a získať vedecký časopis. Za najlepšie otázky si po každej prednáške tí najzvedavejší žiaci odniesli pekné knihy.

Na základe požiadavky škôl súhlasili prednášajúci aj s prednáškami priamo v školách pre deviate ročníky, pričom sa vždy spojili dve až tri blízko seba stojace základné školy. Pri prezentáciách v školách sa vďaka dr. Mariánovi Melovi, dr. Lucii Fojtíkovej a dr. Miriam Kristekovej (Geofyzikálny ústav SAV, UK) žiaci zoznámili so zemetraseniami a prírodnými katastrofami svetového aj slovenského rozsahu, ale najmä hravou formou s použitím najmodernejších prístrojov pochopili ako vznikajú. Pedagógov zaujal pohľad zvnútra tornáda. Pri prezentáciách o najmodernejších výsledkoch skúmania histórie **Bratislavy** z čias Keltov, Germánov a Slovanov sa od Pavla Jelínka dozvedeli, že hradný vrch je takmer kontinuálne obývaný už skoro 3-tisíc rokov. Dr. Miroslav Boča z Ústavu anorganickej chémie SAV si v prednáškovom maratóne vyskúšal rozdiel medzi "lepšími" triedami, z ktorých žiaci odchádzali veľmi nadšení a "horšími", kde sa zapotil pri akčných a úžasných experimentoch s plynmi, aby žiakov zaujal. Príťažlivé bolo, že niektoré si mohli aj sami vyskúšať. Mladá doktorandka Kristína Čevorová (Matematický ústav SAV) sa pokúsila žiakov vtiahnuť do vedného odboru matematika prostredníctvom Pythagorejcov a ich začiatkov s počítaním a číslami. Žiakov zaujalo najmä jej vysvetľovanie zlomkov pomocou hudobného nástroja - gitary, ktorú si so sebou matematicka priniesla. Takisto sprostredkovala mladému publiku očné klamy.

Najlepší žiaci počas trojdňového sústredenia na Smolenickom zámku absolvovali exkurziu na Molpír a do Hlboče, pričom v nádhernom prostredí Karpát pochopili neustály pohyb našej vzácnej prírody v historickej, evolučnej aj geologickej mierke. Vyskúšali si rôzne vedecké hry, zahrli sa s lasermi, prenikli do chápania zvierat a poťažkali si svetové jantáre. Projekt vychádzajúci z koncepcie rôznych programov UNESCO bude pokračovať aj v ďalšom školskom roku 2014/2015 a je isté, že žiaci **petržalských** základných škôl sa budú mať na čo tešiť.